

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 1512206240
Dátum vydania rozhodnutia: 18.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1512206240.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu: Národný holdingový fond s.r.o., so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 31 384 943, zast. advokátskou kanceláriou KUTAN & PARTNERS s.r.o., so sídlom Rajská 15/A, 811 08 Bratislava, IČO: 36 861 308, proti žalovanému: 1/ SEVDALINDA s.r.o., so sídlom Čučmianska dlhá 1619/21, 048 01 Rožňava, IČO: 36 501 221, 2/ R. S., nar. XX. O. XXXX, bytom Q., obidvaja žalovaní zastúpení advokátskou kanceláriou Patrik HOLINGA s.r.o., so sídlom Hlavná 25, 040 01 Košice, IČO: 36 856 967, o zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 95 100,58 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/167/2013, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. septembra 2016, č. k. 3CoZm/6/2016-217, jednomyseľne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie z a m i e t a .
II. Žalobca m á proti žalovaným 1/ a 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V o návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu doručeného dňa 5. apríla 2012 žalobcom označeným obchodným menom Fond fondov, s.r.o., rozhodol rozsudkom č. k. 1CbZm/167/2013-99 zo dňa 9. decembra 2013 tak, že Zmenkový platobný rozkaz č. k. 3Zm/236/2012-26 zo dňa 14. januára 2013 v celom rozsahu zrušil a žalobcu zaviazal žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia a náhradu trov konania.

2. O odvolaní žalobcu (list č. 107 súdneho spisu) proti tomuto rozhodnutiu, ako súd odvolací, rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3CoZm/6/2016-134 zo dňa 17. decembra 2014 tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/167/2013-99 zo dňa 9. decembra 2013 zrušil a vec vrátil Okresnému súde v Bratislave V na ďalšie konanie.

3. V ďalšom konaní vo veci rozhodol Okresný súd Bratislava V rozsudkom č. k. 1CbZm/167/2013/172 zo dňa 20. októbra 2015 tak, že Zmenkový platobný rozkaz č. k. 3Zm/236/2012-26 zo dňa 14. januára 2013 ponechal v platnosti a žalovaných 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi vo výške

uvedenej v rozsudku.

4. O odvolaní žalovaných 1/ a 2/ (list č. 180 súdneho spisu) rozhodol, ako odvolací súd, Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3CoZm/6/2016-217 zo dňa 14. septembra 2016 tak, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V potvrdil a žalovaných 1/ a 2/ zaviazal žalobcovi zaplatiť náhradu trov vo výške 1 343,25 eur a pripustil dovolanie.

5. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý sa vysporiadal so všetkými námietkami podstatnými pre rozhodnutie vo veci.

5.1. K námietke odvolateľov týkajúcej sa zmenkovej sumy, krajský súd, v zhode so súdom prvej inštancie uviedol, že týmito námietkami sa nie je možné v konaní zaoberať vzhľadom na koncentračnú zásadu, keďže námietky žalovaní 1/ a 2/ nevzniesli vo včas podaných námietkach, proti zmenkovému platobnému rozkazu. Pokiaľ ide o plnenie z úverovej zmluvy v časti zmenkovej sumy vo výške 1 002 016,- Sk, odvolací súd, dal do pozornosti, že žalovaní 1/ a 2/ v ich námietkach síce vzniesli námietku premlčania, avšak nenamietali premlčanie zmenkového nároku v zmysle čl. I § 70, v spojení s § 77 zmenkového a šekového zákona, ako aj premlčanie z úverovej zmluvy.

5.2. K námietke žalovaných 1/ a 2/ o neplatnosti zmenky, krajský súd uviedol, že z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v rozhodovanej veci nebola dňa 5. januára 2005 vystavená zmenka na rad vtedy neexistujúceho subjektu, ale na rad existujúcej obchodnej spoločnosti Seed Capital Company s.r.o., so sídlom Nevädzova 5, Bratislava a k zmene označenia osoby oprávnenej zo zmenky na Fond fondov, s.r.o. došlo až pri prolongovaní zmenky. Odvolací súd preto dospel k záveru, že zmenkovým veriteľom nebola neexistujúca osoba.

6. Odvolací súd však z hľadiska právnej istoty, keďže podľa jeho názoru právna otázka, či označenie veriteľa zo zmenky jeho obchodným menom aktuálnym v čase prolongácie zmenky a ponechanie pôvodného dátumu vystavenia zmenky, vytvára istú vnútornú neurčitost' zmenky, či plnenie je možné priznať, označil túto otázku za otázku zásadného právneho významu a pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie.

7. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu s vyznačenou právoplatnosťou dňa 21. novembra 2016 podali žalovaní 1/ a 2/ (list č. 228 súdneho spisu) a navrhli rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

8. Prípustnosť dovolania, okrem faktu, že krajský súd dovolanie pripustil označili niekoľkými dôvodmi: a) nesprávnym nezákonným postupom Okresného súdu Bratislava V v súvislosti s vydaním zmenkovým platobným rozkazom, keďže tento bol vydaný súdnou tajomníčkou a nie zákonným sudcom; b) konanie ako celok pred súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím nevykazuje ako celok zásady spravodlivosti, odvolanie súdov sa na koncentračnú zásadu podľa dovolateľov neobstojí, na absolútnu neplatnosť súd prihliada zo zákona a skúma ju z úradnej povinnosti. V tejto súvislosti poukázal na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napríklad zo dňa 26. novembra 2011, sp. zn. 1Obdo/59/2010, sp. zn. 5Obdo/80/2009 zo dňa 9. decembra 2009, s poukazom na ktoré plnenie podmienok konania a zaoberanie sa absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, je súd povinný z úradnej povinnosti kedykoľvek a koncentračná zásada sa na tieto nevzťahuje; c) s poukazom na rozhodnutie sp. zn. 1Obdo/59/2010, obidvaja žalovaní uviedli, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor v súvislosti s otázkou prolongácie zmenky a teda rozhodol nezákonne. Zmenka, z ktorej si žalobca nárok na zaplatenie zmenkovej sumy uplatňuje nie je bezchybným právnym úkonom, nespĺňa formálne náležitosti. Ak by skutočne malo dôjsť k prolongácii zmenky a v tejto súvislosti s antidatovaním zmenky, tak zmenka mala zniesť na rad spoločnosti Seed Capital Company s.r.o. a nie na spoločnosť Fond fondov, s.r.o. Uvedenie nesprávneho remitenta a nesprávnej zmenkovej sumy, teda podľa žalovaných spôsobilo neplatnosť zmenky spočívajúcej v jej neurčitosti a vnútornej štruktúre. Dovolateľ zastáva názor, že: a) buď zmenka antidatovaná mala zniesť na rad Seed Capital Company s.r.o. a na sumu vo výške 1 002 016,- Sk s uvedením novej lehoty splatnosti; alebo b) postdatovaná s uvedením aktuálneho dňa vystavenia zmenky s povinnosťou zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 1 002 016,- Sk na rad Fond fondov, s.r.o., s uvedením novej lehoty splatnosti (keďže už v čase vystavenia „novej zmenky“ remitent vystupoval na

rad pod novým obchodným menom); c) k dátumu 5. januára 2005 subjekt s právnym menom Fond fondov, s.r.o. neexistoval a teda, osoba ktorá je uvedená na zmenke, nemôže byť uvedená ako remitent. Dovolateľ v tejto súvislosti na podporu jeho názoru poukázal na českú judikatúru.

9. Žalovaní z dôvodu opatrnosti vzniesli aj námietku premlčania, nakoľko premlčacia doba k sume vo výške 1 002 016,- Sk začala plynúť dňa 22. februára 2007 a plynula 22. januára 2001, čo bolo pred dátumom podania žaloby v roku 2012. Podľa žalovaných nespornosť zmenkových záväzkov nie je nehraničná a teda treba prihliadať aj na úverový vzťah, ktorý zmenka kryje. Žalovaní zastávajú názor, že súd sa mal v prvom rade zaoberať spornými otázkami namietanými žalovanými a nie poukazovať na nejakú koncentračnú zásadu.

10. Žalovaní za zavádzajúce označili tvrdenie žalobcu na pojednávaní, že dodatok zo dňa 22. júla 2007 k zmluve o úvere č. XXX zo dňa 5. januára 2005 nebol uzatvorený. Poukázali na fakt, že v dodatku bolo obidvoma zmluvnými stranami konštatované, že zostatok z úveru vo výške 2 865 000,- Sk ku dňu 31. januára 2007 predstavoval sumu vo výške 1 002 016,- Sk a nie žalovanú sumu 2 865 000,- Sk, čo v prepočte predstavuje sumu 95 100,85 eur.

11. Trovy konania si právny zástupca žalovaných uplatnil vo výške 745,55 eur.

12. Podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 14. septembra 2018 sa žalobca vyjadril k dovolaniu žalovaných s obsahom dovolania sa nestotožnil a označil ho za neopodstatnené.

13. Vo vzťahu k namietaným skutočnostiam žalovanými, žalobca v podaní objasnil okolnosť vystavenia zmenky žalovaným 1/, ktorý mal voči žalobcovi evidované plnenie, na základe poskytnutého úveru vo výške 95 100,58 eur, ktorú sumu žalobca poskytol žalovanému 1/ na základe úverovej zmluvy č. 128 zo dňa 5. januára 2005, v znení dodatku č. 1 zo dňa 22. júla 2007 zo dňa 5. januára 2005 bola žalovaným 1/ vystavená vlastná zmenka na sumu vo výške 95 100,58 eur s doložkou bez protestu „splatná“ pri predložení do štyroch rokov od jej vystavenia v sídle žalobcu. Dňa 8. januára 2009 žalovaný 1/ požiadal žalobcu o prolongáciu zmenky, pričom ako dátum splatnosti navrhol deň 30. apríla 2009. Keďže návrhu žalovaného 1/ bolo žalobcom vyhotovené, žalovaný 1/ zmenku prolongoval vystavením novej zmenky, ktorá je v súčasnosti predmetom tohto konania. Dátum vystavenia zmenky bol ponechaný ako na pôvodnej zmenke napriek tomu, že reálne k vydaniu tejto zmenky došlo až v roku 2009. Na zmenke bol však oproti pôvodnej zmenke zmenený údaj splatnosti zmenky a v časti označenia remitenta bolo uvedené nové obchodné meno remitenta (žalobcu), keďže remitent medziasom zmenil svoje obchodné meno, označené obchodným menom, pod ktorým síce vystupoval v čase reálneho vystavenia zmenky, avšak ktorý nekorešponduje s údajmi v obchodnom registri, ku dňu dátumu vystavenia zmenky, uvedenému na zmenke. Uvedený nesúlad dátumu zmenky a zmenka s obchodným menom remitenta v uvedenom čase však nespôsobujú neplatnosť zmenky, čo je zrejmé aj z napadnutého rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 75 bod 5 zmenkového a šekového zákona. Ide jednoznačne o totožný subjekt, oprávnený na plnenie zo zmenky. S poukazom na uvedené, žalobca navrhol dovolanie odmietnuť alebo zamietnuť.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací [podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala strana (žalovaní 1/ a 2/), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) zastúpení advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému dovolanie je prípustné, dospel k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ je nedôvodné.

15. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. dovolanie je prípustné voči rozsudku odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné súd vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu (viď k tomu napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd, bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach Civilného sporového poriadku (obdobne aj I. ÚS 438/2017).

16. Prípustnosť dovolania v danej veci bola žalovanými 1/ a 2/ vyvodzovaná ustanovením § 420 písm. e/ a f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

17. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca lebo nesprávne obsadený súd § 420 písm. e/ C. s. p.

18. Dovolanie je prípustné voči každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces § 420 písm. f/ C. s. p.

19. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

20. V minulosti Najvyšší súd Slovenskej republiky v dovolacom konaní pri skúmaní prípustnosti dovolania vychádzal z uznesenia zo dňa 19. apríla 2017, sp. zn. 1VCo/2/2017 o neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania. V súčasnosti však bol názor ohľadne neprípustnosti kumulácie dôvodov prekonaný, uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. apríla 2018, sp. zn. Plz. ÚS 1/2018. Rešpektujúc tento právny názor, vyslovený v uznesení veľkého občianskoprávneho kolégia zo dňa 21. marca 2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018 (viď bod 10.2 vyššie v súlade s ustanovením § 48 ods. 3 prvá veta C. s. p. a vychádzajúc zo skutočnosti, že jednotlivé senáty Ústavného súdu Slovenskej republiky sú podľa ustanovenia § 6 zákona o ústavnom súde pri svojom rozhodovaní viazané právnym názorom vysloveným v uznesení pléna ústavného súdu zo dňa 25. apríla 2018, sp. zn. Plz. ÚS 1/2018 (viď bod 10.3 vyššie), Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci bude zisťovať prípustnosť dovolania, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie z hľadiska dovolateľom namietaných väd zmätočnosti podľa § 420 písm. e/, f/ C. s. p. a ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

19. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odvodiť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Ak dovolateľ, resp. jeho právny zástupca spisujúci dovolanie (uvedeným spôsobom nepostupuje), dovolacie dôvody nie sú vymedzeným spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p., ide o dôvody pre odmietnutie dovolania, v zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

19.1. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť právny zástupca dovolateľa, ako osoba znalá práva hľadať v texte dovolania prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. (rovnako aj uznesenie z 24. augusta 2017, sp. zn. 3Obdo/19/2017).

20. Ako prvou otázkou dovolania, dovolací súd považuje za vhodné sa zaoberať námietkou žalovaných 1/ a 2/ ohľadne prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. e/ C. s. p. teda, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd prvej inštancie, pri vydaní zmenkového platobného rozkazu, ktorý bol vydaný vyšším súdnym úradníkom a nie sudcom súdu prvej inštancie.

21. Pravdou však je, že túto námietku žalovaní 1/ a 2/ vzniesli až v dovolacom konaní prvýkrát a teda ak boli presvedčení, že zmenkový platobný rozkaz mal vydať sudca a nie vyšší súdny úradník, mali tento nedostatok namietkať pred súdom prvej inštancie, prípadne v dovolacom konaní, ale nie v dovolacom konaní. Faktom je, že žalovaní 1/ a 2/ boli splnomocnení právnym zástupcom počas celého konania, ktorý im mal poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc. Táto povinnosť vyplýva aj z článku 11 ods. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého advokát alebo osoba s

vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorá sa hlási k určitej profesii a považuje sa za schopného konať s odbornou náležitosťou veci spojenou s odbornosťou, čo vyplýva aj zároveň z ustanovenia § 18 ods. 1 veta prvá zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní znení neskorších predpisov. S poukazom na citované ustanovenia spolu s ustanovením § 18 ods. 2 veta prvá uvedeného zákona, splnomocnený zástupca žalovaných 1/ a 2/, počas celého konania takto nepostupoval a až v dovolacom konaní pri vydaní zmenkového platobného rozkazu vzniesol túto námietku s odkazom na rozhodnutia dovolacieho súdu vydané viac ako jeden rok pred vydaním konkrétneho zmenkového platobného rozkazu.

22. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na judikát č. R 39/1993, podľa ktorého podmienka prípustnosti dovolania nie je splnená, ak strana sporu následne mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohla podať proti rozsudku, ktorý jej bol riadne doručený odvolanie. Splnomocnený právny zástupca žalovaných 1/ a 2/ nevyužil možnosť namietať túto vadu zmätočnosti pred súdom prvej inštancie a ani súdom odvolacím, ale existenciu tejto vady zmätočnosti uvedenej v § 420 C. s. p. namietal až v dovolacom konaní, ktorý postup splnomocneného právneho zástupcu je možné kvalifikovať aj za účelový s tendenciou predlžovať súdne konanie.

23. Dovolací súd vzhľadom na tento fakt konštatuje, že v dovolaní môže dovolateľ namietať existenciu niektorej z väd zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 C. s. p. tak vo vzťahu k nedostatkom týkajúcim sa súdu prvej inštancie, ako aj vo vzťahu k nedostatkom týkajúcim sa odvolacieho súdu. Z hľadiska prípustnosti dovolania je však prípadná existencia vady zmätočnosti zaťažujúca konanie pred súdom prvej inštancie významná iba vtedy, ak zároveň zaťažuje konania aj pred súdom odvolacím, alebo vtedy ak bola vada zmätočnosti namietaná pred odvolacím súdom, pričom tento nedostatok odvolací súd neodstránil. Táto skutočnosť vychádza z rešpektovania inštančného postupu a predovšetkým zo skutočnosti, že zákon zveruje právomoc odstraňovať prípadne nedostatky v konaní súdu prvej inštancie odvolaciemu súdu, na základe procesnej aktivity strany sporu, a to nielen samotným podaním odvolania, ale najmä obsahom samotných odvolacích námietok.

24. Dovolací súd zastáva názor, že dodatočné spochybňovanie obsadenia súdu prvej inštancie pri vydaní zmenkového platobného rozkazu, nemôže založiť prípustnosť dovolania.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky túto námietku z hľadiska prípustnosti dovolania považuje preto za právne nedôvodnú.

26. K ďalšej námietke žalovaných 1/ a 2/ ohľadne prípustnosti dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p.

27. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces „dovolací súd uvádza nasledovné“.

27.1. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť o aký postup, ktorý je v rozpore so zákonom ide, teda, aby bola splnená podmienka prípustnosti dovolania, muselo by ísť o taký nesprávny procesný postup, ktorý znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej zákon priznáva. Medzi takéto procesné práva patrí napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, nazeráť do spisu, robiť z neho výpisy, vyjadrovať sa k jednotlivým dôkazom a k všetkým vykonaným dôkazom. Medzi patriace procesné práva, ktoré žalovaní 1/ a 2/ v dovolaní uvádzajú, nepatrí, aby súd akceptoval všetky ich procesné návrhy, aby rozhodoval v súlade s ich predstavami a návrhmi.

27.2. S poukazom na uvedené dovolací súd nedospel k záveru, že žalovaní 1/ a 2/ dôvod prípustnosti dovolania s odkazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. preukázali. Zo žiadneho dôkazu nie je zrejmé, že by došlo k porušeniu takeého procesného postupu, ktorý by znemožnil strane sporu uskutočňovať jej patriace procesné práva a existenciu zásahu takej intenzity do práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu, ktorého miera by dosahovala porušenie práva na

spravodlivý proces.

27.3. Všeobecné konštatovanie žalovaných 1/ a 2/ v dovolaní, že konanie pred súdmi nižšej inštancie ako celok nevykazuje znaky spravodlivosti v dôsledku nevysporiadania sa s otázkou neplatnosti zmenky, nemôže predstavovať zákonné vymedzenie dovolacieho dôvodu. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti, že súdy nižšej inštancie sa s namietanou otázkou neplatnosti zmenky zaoberali, pričom je zrejmé, že sa k tejto otázke vyjadrili a zaujali právny názor. Nesprávnym právnym posúdením, nie je možné dôvodiť návrh na vyslovenie a prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

27.4. K argumentácii žalovaných 1/ a 2/ ohľadne neopodstatnenosti nároku v časti sumy 1 862 984,- Sk a premlčania nároku v časti 1 002 016,- Sk vyplývajúcich zo zmluvy o úvere a ktoré boli kryté predloženou zmenkou, dovolací súd uvádza, že nejde o dovolací dôvod vymedzený v súlade s ustanovením § 431 C. s. p., keďže nie je zrejmé, akým konkrétnym neprávnym procesným postupom, súdy nižšej inštancie žalovaným 1/ a 2/ znemožnili realizáciu im patriacim procesných práv. Žalovaní v dovolaní ich nešpecifikovali v takej miere, že by mohlo dôjsť k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti, je treba konštatovať, že súd nižšej inštancie s poukazom na koncentračnú zásadu upravenú v § 175 ods. 4 v čase platného a účinného O. s. p. konštatoval, že ide o nové námietky prekračujúce rozsah včas podaných námietok, ktoré boli vznesené po uplynutí zákonnej lehoty, ktorému názoru podľa dovolacieho súdu nie je možné nič vytknúť. Konštatovanie splnomocneného právneho zástupcu žalovaných v dovolaní, že ide o „nejakú koncentračnú zásadu“ pre zisťovanie dôvodnosti uplatneného práva zo zmenky je neprofesionálne a v rozpore so zákonom.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (dovolací súd) k otázke prípustnosti žalovaných podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., dospel k záveru, že podľa tohto ustanovenia ide o dovolanie prípustné.

28.1. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená nebola.

28.2. Pravdou je, že dovolateľmi vymedzená právna otázka nastolená dovolateľmi, doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte riešená nebola, pričom dovolací dôvod bol vymedzený v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. Konkrétne ide o otázku koncipovanú ohľadne neplatnosti zmenky, t. j., že v konaní žalobcom predložená vlastná zmenka bola prolongačná zmenka a čo sa rozumie prolongáciou zmenky. Súd prvej inštancie správne v jeho rozhodnutí konštatoval, že zmenkové právo pojem prolongáciu zmenky nepozná a ani ju priamo neupravuje. Zmena splatnosti zmenky sa všeobecne riadi ustanovením čl. I § 69 zmenkového a šekového zákona.

28.3. Pokiaľ ide o samotnú právnu otázku je potrebné poukázať na základný interpretačný princíp uplatňujúci sa pri výklade náležitostí zmenky, a to tzv. rigor combialis (zmenková prísnosť), pričom pre samotnú zmenku platí, že nie pri všetkých obligatórnych náležitostiach zmenky nie je rovnaká a teda pri niektorých náležitostiach sa uplatňuje menej striktné a naopak pri iných náležitostiach zmenky sa posudzuje prísnejšie.

28.4. Jednou z obligatórnych náležitostí podľa čl. I § 1 bod 6 zmenkového zákona v prípade cudzej zmenky, resp. podľa čl. I § 75 bod 5 zmenkového zákona v prípade vlastnej zmenky je označenie prvého majiteľa (t. j. remitenta). Označenie remitenta na zmenke je jednou z tých náležitostí, ktorá sa pri princípe zmenkovej prísnosti posudzuje menej striktné z hľadiska formálnej platnosti zmenky.

28.5. Označenie remitenta na zmenke je zásadou legitímácie jej prvého majiteľa pre výkon práv zo zmenky. Majiteľom sa remitent stane až v okamihu, kedy zmenku riadne získa do svojej držby. Remitent, ako osoba vyznačená vystaviteľom na zmenke, nemusí byť určený celkom presne svojím občianskym, obchodným alebo iným menom, mal by však byť označený tak, ako sa stane majiteľom zmenky a toto označenie ho skutočne legitimovalo. Z tohto pohľadu nemusí remitent byť osobou reálne existujúcou, avšak neexistujúci remitent sa nemôže stať majiteľom zmenky a ani znej vykonávať práva (k tomu aj (Zdeněk Kovařík, Zákon směnečný a šekový, 4. vydanie, C.H.BECK Praha 2005, s - 16).

28.6. Označenie remitenta nemusí byť celkom presné, avšak z údajov na zmenke musí byť zrejmé, komu alebo na koho rad má byť platené (rozsudok Vrchního soudu v Prahe zo dňa 17. septembra 1996, sp. zn. 5Cmo/63/1995).

28.7. K platnosti zmenky z hľadiska čl. I § 75 bod 5 zmenkového zákona postačuje, ak je nejaký, hoci neexistujúci remitent na vlastnej zmenke označený. Čo najpresnejšie označenie remitenta na zmenke je významné nie z hľadiska platnosti zmenky, ale preto, aby bola daná legitímácia toho, kto práva zo

zmenky uplatňuje (uznesenie Vrchného soudu v Prahe zo dňa 27. mája 1997, sp. zn. 5Cmo/40/1996).

29. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky (dovolací súd) na vymedzenú právnu otázku v dovolaní konštatuje, že pre platnosť zmenky sa vyžaduje, aby bol v nej uvedený remitent (čl. I § 1 bod 6 zmenkového zákona pri cudzej zmenke, resp. čl. I § 75 bod 5 zmenkového zákona pri vlastnej zmenke).

30. Ak je na zmenke uvedený remitent je zmenka platná bez ohľadu na to, či je označenie remitenta nesprávne, nepresné alebo neúplné.

31. Nepresné označenie remitenta (napr. uvedením obchodného mena remitenta, ktoré v čase vystavenia zmenky nebolo jeho obchodným menom zapísaným v obchodnom registri (na zmenke nevytvára vnútornú neurčitost' zmenky majúcu za následok neplatnosť zmenky, pre ktorú by nebolo možné plnenie zo zmenky v súdnom konaní priznať).

32. Nesprávny, nepresný alebo neurčitý údaj na zmenke v označení remitenta môže mať za následok nedostatok jeho legitimácie pri výkone práv zo zmenky, ale nie pre posúdenie platnosti zmenky.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyslovené právne závery dospel záveru, že konajúce súdy postupoval v súlade so zákonom, keď žalobcom predloženú prolongovanú vlastnú zmenku vystavenú žalovaným 1/ a 2/ posúdili ako platnú, keďže obsahovala podstatné náležitosti predpísané zmenkovým zákonom. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že v čase vystavenia zmenky, žalobca vystupoval pod obchodným menom Seed Capital Company s.r.o. a obchodné meno Fond fondov, s.r.o. uvedené na zmenke používal až od 11. apríla 2006, a to vzhľadom na to, že k prolongovaniu pôvodnej zmenky, došlo na základe žiadosti žalovaného 1/ a až v roku 2009.

34. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dovolatelia nepreukázali dôvodnosť dovolania ani s odkazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a preto dovolanie podľa ustanovenia § 448 C. s. p. zamietol.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (v závere odôvodnenia svojho rozhodnutia považuje za potrebné uviesť, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorým pripustil vo výroku napadnutého rozhodnutia dovolanie voči svojim rozhodnutiu, bol v súvislosti so zmenenou právnej úpravy prípustnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku s účinnosťou od 1. júla 2016 (ustanovenie § 419 a nasl. C. s. p.), chybný, nakoľko odvolacie súdy stratili oprávnenie rozhodnúť o prípustnosti dovolania proti svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu vo vyriešení otázky zásadného právneho významu upravenej v ustanovení § 238 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom do 30. júna 2016.

36. O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.